

PRÁVNÍ DŮSLEDKY UKONČENÍ SMLUV MEZI DODAVATELI A ODBĚRATELI ENERGÍÍ (Z DŮVODU VYSOKÝCH CEN)

16.11.2022, Hospodářská komora

Markéta Zemanová

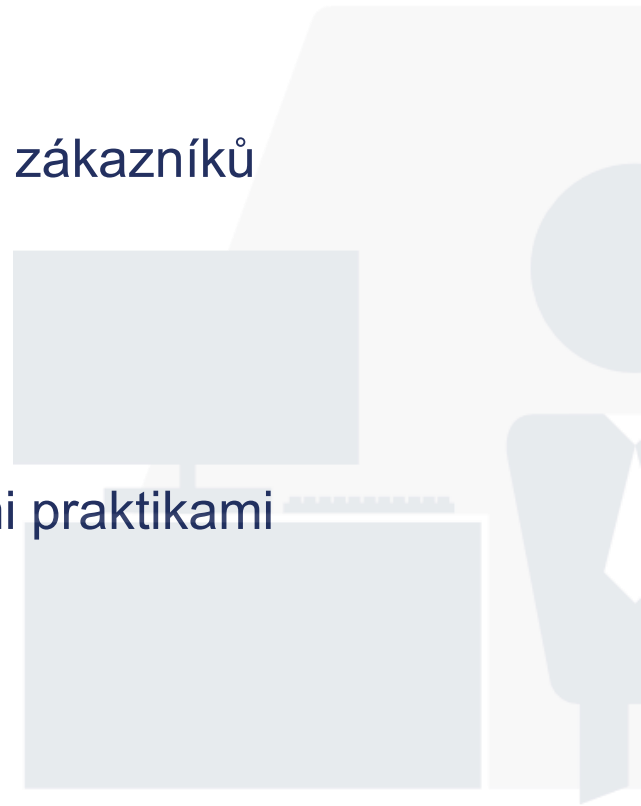
členka Rady

Energetický regulační úřad

SMLOUVY B2B – VÝCHODISKA

- /// **Podnikatel není spotřebitel** – neuplatní se zvláštní ustanovení k ochraně zákazníků v postavení spotřebitele v EZ a OZ
- /// **Některá ustanovení EZ chrání podnikatele FO** (změny ceny a OP)
- /// **Neexistuje dohled** ve smyslu zákona o ochraně spotřebitele nad nekalými praktikami
- /// **Zpravidla individuální podmínky smlouvy** (větší zákazníci)

DODAVATEL + ZÁKAZNÍK PODNIKATEL = ROVNOST STRAN BEZ ZVÝŠENÉ OCHRANY ZÁKAZNÍKA

- ▮ Nutnost nespoléhat se na větší ochranu zákonem, která je tu zejména pro slabší strany závazku (spotřebitele)
- ▮ Nutnost spoléhat se na sebe a chránit svá práva samostatně
- ▮ Dvakrát platí číst smlouvy a sjednat si podmínky (zákon před chybami neochrání)

V první řadě se uplatní individuálně sjednané podmínky platnosti i ukončení závazků ze smlouvy

SMLOUVY – UKONČENÍ

OBECNÁ PRAVIDLA PŘI ABSENCI SPECIFICKÝCH UJEDNÁNÍ

SMLOUVY – UKONČENÍ

OBECNÁ PRAVIDLA

ODSTOUPENÍ OD SMLOUVY PŘI JEJÍM PORUŠENÍ DRUHOU STRANOU PODSTATNÝM ZPŮSOBEM

SMLOUVY NA DOBU URČITOU

- ▮ Předčasné ukončení nelze, resp. lze – za cenu pokuty (jde o porušení závazku na určitou dobu)
- ▮ Rozlišovat dobu určitou s fixovanou cenou a dobu určitou bez fixované ceny
- ▮ Smlouva bez fixace ceny – podnikatel FO – dodavatel musí změnu ceny nebo OP oznámit adresně, prokazatelně, s poučením – lze vypovědět (§ 11a EZ)

SMLOUVY NA DOBU NEURČITOU

- ▮ Lze kdykoli vypovědět bez důvodu, výpovědní doba (3 měsíce)

OBČANSKÝ ZÁKONÍK

PODSTATNÁ ZMĚNA OKOLNOSTÍ § 1756

- // Lze vyvolat **jednání** o změně nebo dokonce zrušení smlouvy, a to i prostřednictvím soudu (nebo rozhodce)
- // V právech a povinnostech stran **zvláště hrubý nepoměr**
- // U soudu žalobou ve **lhůtě dvou měsíců**

- // Nutno prokázat, že změnu okolností
 - // nebylo možné rozumně **předpokládat ani ovlivnit** a
 - // nastala (či se jí stala známou) až **po uzavření smlouvy**

- // Výsledek zákon nepředjímá
- // Uplatnění tohoto práva **neopravňuje k odložení plnění**

- // Nelze se domáhat, pokud strana ve smlouvě převzala nebezpečí změny okolností nebo pokud smlouva vylučuje aplikaci § 1765 OZ

UKONČENÍ SMLOUVY DODAVATELEM V ROZPORU SE SMLOUVOU A OBRANA

SPOR U ERÚ O PLNĚNÍ SMLOUVY

- // Mezi dvěma podnikateli/držiteli licence jen se souhlasem obou stran [§ 17 odst. 7 písm. b) EZ]
- // ERÚ v roli arbitra namísto soudu
- // Nároky ze soukromoprávních vztahů – tj. o splnění povinnosti ze smlouvy
- // Úspěch závisí na procesní a důkazní aktivitě účastníka
- // Soudní přezkum rozhodnutí ERÚ podle OSŘ
- // **Předběžné opatření** – v rámci sporu, na návrh (nelze samostatně)
 - // Prakticky tedy uložit plnění smlouvy do rozhodnutí ve věci samé
 - // Do 10 dnů
 - // Prozatímní řešení

UKONČENÍ SMLOUVY DODAVATELEM V ROZPORU SE SMLOUVOU A OBRANA

ŽALOBA PŘÍSLUŠNÉMU SOUDU

- ▮ Soukromoprávní nárok, podle OSŘ
- ▮ Příslušný je civilní soud, ve většině případů místě příslušný dle sídla žalovaného
- ▮ Lze rovněž **předběžné opatření**

NÁROKY Z PORUŠENÍ SMLOUVY

- ▮ Typicky **náhrada škody**
- ▮ Pouze u civilního soudu

ODPOVĚDNOST ZA ŠKODU ZPŮSOBENOU PORUŠENÍM SMLUVNÍ POVINNOSTI

§ 2913 OZ

OBJEKTIVNÍ ODPOVĚDNOST

VYŠŠÍ MOC

- // Umožňuje vyhnout se odpovědnosti za škodu
- // Mimořádná nepředvídatelná a nepřekonatelná překážka vzniklá nezávisle na vůli škůdce
- // Nesmí vzniknout až v době **prodlení**, ne ze škůdcových osobních poměrů
- // Ne překážka, kterou byl škůdce podle smlouvy **povinen překonat**
- // Vyšší moc je třeba prokazatelně **oznámit** protistraně
- // Důsledkem **prodloužení termínů plnění smlouvy**
- // Neumožňuje jednostranně navýšit cenu nebo jinak upravit smlouvu

KONTRAKTAČNÍ POVINNOST

KONTRAKTAČNÍ POVINNOST

- ! Mimořádná tržní situace
- ! Zákazníci bez zajištěného dodavatele

OBECNÁ PRO ELEKTŘINU I PLYN

- ! § 19g EZ

SPECIÁLNÍ PRO PLYN

- ! Nařízení vlády č. 333/2022 Sb. - nad rámec § 19g EZ
- ! Doplňková povinnost k § 19g EZ

VÝJIMKA

- ! Zákazníci v prodlení s úhradou platby za dodávku elektřiny nebo plynu nebo související služby obchodníkovi s kontraktační povinností

KONTRAKTAČNÍ POVINNOST

OBECNÁ PODLE § 19g EZ

- / V mimořádné tržní situaci
- / Za stanovenou cenu
- / Zákazník nemá **pro období účinnosti nařízení o stanovení cen** zajištěnou dodávku elektřiny nebo plynu
- / Zákazník požádá obchodníka, který je DPI (nejde o režim DPI!)
- / Obchodník je povinen sjednat se zákazníkem smlouvu, a to za cenu a věcných podmínek stanovených vládou (zastropovaná cena)

VÝJIMKA

- / zákazníci, na které se **neuplatní cena stanovená vládou** nebo
- / zákazníci **s roční spotřebou plynu nad 630 MWh** (i v případě, že mají cenu stanovenou vládou)

KONTRAKTAČNÍ POVINNOST

SPECIÁLNÍ PRO PLYN

- / NV č. 333/2022 Sb., o zajištění dodávek plynu
- / Povinnost zajistit dodávky pro zákazníky, kteří:
 - / Nemají zajištěnou dodávku plynu
 - / Požadají určeného dodavatele o dodávku
 - / Spadají do kategorie zákazníků, kterým vláda reguluje cenu (spadají pod zastropované ceny)
 - / Nemají právo na dodávku podle § 19g EZ tj. **s roční spotřebou plynu nad 630 MWh**

URČENÝM DODAVATELEM JE:

- / DPI v plynárenství
- / DPI v elektroenergetice
- / Obchodník s 50 000 OM

KONTRAKTAČNÍ POVINNOST

SPECIÁLNÍ PRO PLYN URČENÍ DODAVATELE PLYNU

- / Povinnost uzavřít smlouvu
 - / Pokud o to zákazník požádá
 - / Na dobu neurčitou s výpovědní dobou v trvání nejdéle 1 měsíc/na dobu určitou nejdéle do konce mimořádné tržní situace

DEFINOVANÝ OBCHODNÍK S PLYNEM

- / Povinnost **nabídky** plynu určeným dodavatelům plynu a dalším obchodníkům s plynem pro zajištění dodávek plynu zákazníkům v režimu podle NV o zajištění dodávek plynu a § 19g EŽ
- / **Podmínky**, za kterých vzniká určeným dodavatelům plynu **povinnost dodávky plynu** vybraným zákazníkům

DĚKUJI ZA POZORNOST

Markéta Zemanová

členka Rady

Energetický regulační úřad

Energetický regulační úřad

Masarykovo náměstí 91/5, 586 01 Jihlava

+420 564 578 666

podatelna@eru.cz

ID datové schránky ERÚ eeuaau7

www.eru.cz

